

Rodzina Kołodziejskich

Dokumenty nadań odznaczeń pochodzą z Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie, a zdjęcia ze zbiorów prywatnych Jacka Kołodziejskiego.

Założycielem tej gałęzi rodziny Kołodziejskich w Radomiu był Michał Franciszek Kołodziejski urodzony 10 września 1859 roku w Jabłonnej, syn Andrzeja (ur.1831) i Teofili z Zwierzchowskich (ur. 1833). Michał osiedlił się w Radomiu w latach osiemdziesiątych XIX wieku, gdzie założył zakład zduński i skład materiałów zduńskich (w podwórzu przechodnim budynków narożnych przy obecnej ulicy Wałowej i Żeromskiego). W roku 1887 zawarł związek małżeński z Alojzą z Szenuarów/Schenuar (1867-1967), skoligaconą z austriacką rodziną von Badenów. Przybyli oni z Austrii w celu budowy młynów na terenach województwa sandomierskiego i prowadzili liczne "interesa".

Z tego związku narodziło się ośmioro dzieci: Zofia(1888), Melania(1904), Janina(1891), Stefania(1893), Edward(1895), Jan(1897), Lucjan(1900) i Wacław(1902). Rodzinie powodziło się dobrze, mieli niańkę do dzieci i służącą. Początkowo zamieszkiwali w wynajętym domu przy obecnej ulicy Reja, a później przy ul. Żeromskiego (dawniej Lubelskiej). W okresie międzywojennym dzieci Michała i Alojzy pozawierały związki małżeńskie i poza Lucjanem, wyprowadziły się z Radomia. Lucjan podjął pracę w Polskich Kolejach Państwowych, pełniąc początkowo różne funkcje kolejowe, wkrótce został pracownikiem Biura Wojskowego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Radomiu na stanowisku adiunkta. Lucjan Kołodziejski ożeniwszy się z Eugenią z Salów, został przedwcześnie wdowcem. Michał Kołodziejski zmarł w 1932 roku i jest pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu rzymskokatolickim w Radomiu. Po śmierci męża Alojza przeprowadziła się do syna Wacława i córki Stefanii do Białegostoku, gdzie zmarła w 1967 roku i tam została pochowana. W 1948 roku Lucjan zawarł związek małżeński z Janiną z Kopycińskich(1927-2008), w 1957 roku urodziła się im córka Bogumiła, która zmarła po 3 miesiącach, a w roku 1961 urodził się syn Jacek(dane biograficzne na stronach internetowych Encyklopedii Solidarności). Lucjan Kołodziejski całe swoje życie zawodowe związał z koleją. Zmarł w 1984 roku, a Janina w 2008 roku i są pochowani w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu rzymskokatolickim w Radomiu przy ulicy Limanowskiego. Jacek Kołodziejski w 1986 roku ożenił się z Bogumiłą z Dabińskich. Mają dwóch synów: Lecha i Pawła. Życiorysy braci Kołodziejskich, synów Michała i Alojzy, zasługują na szczególną uwagę w związku z ich działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Przedstawione poniżej biografie braci Kołodziejskich opracowano na podstawie akt personalnych i odznaczeniowych znajdujących się w zasobie archiwalnym Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie. Edward Kołodziejski rocznik 1895. Od 1909 do 1913 roku należał do koła młodzieży niepodległościowej "Zarzewie". W 1915 roku brał aktywny udział w pracach podziemia niepodległościowego w Radomiu, w Związku Walki Czynnej. W lipcu 1915 roku wstąpił do Legionów z plutonem radomskim i pełnił służbę w 1 pp do stycznia 1916 r., a następnie w 1 pułku artylerii legionowej, w 5 baterii do połowy czerwca 1916 roku i w 2 batalionie haubic do połowy czerwca 1917 roku. Brał udział w walkach: Maniewiczze, Horodek, Jabłonka Wielka, Kamieniucha, Kostiuchnówka i inne. W czerwcu 1917 roku internowany w Szczypiornie, a następnie w więzieniu w Łomży. Po zwolnieniu z internowania w radomskiej POW. W 1918 roku wstępuje ochotniczo do tworzącego się Wojska Polskiego i odbywa służbę do 26.07.1921 r. w stopniu podporucznika.. Ukończył Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego i Wyższą Szkołę Handlową w Warszawie. Pracuje jako naczelnik Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie. W czasie okupacji hitlerowskiej za działalność niepodległościową aresztowany wraz z żoną Heleną z Stefańskich(1902-1971). Zostają oboje wywiezieni do obozów koncentracyjnych. Zamordowany przez Niemców w 1945 w obozie Neuengamme. Odznaczony Krzyżem Niepodległości, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem za udział w wojnie 1918-1921, Medalem X-cio lecia Odzyskania Niepodległości, odznaką I Brygady "Za wierną służbę" i odznaką "Szczypiorniaka". Lucjan Kołodziejski rocznik 1900. Uczestniczył w skautingu radomskim i niezależnej organizacji "Piechur" w Radomiu. W początkach 1917 roku wstępuje do Polskiej Organizacji Wojskowej. Początkowo jest sekcyjnym, a następnie kończy kurs wywiadu i pracuje w sekcji wywiadu POW. Wspólnie z PPS współorganizuje manifestacje patriotyczne, aresztowany przez okupanta, po przeprowadzonej rewizji w domu zostaje zwolniony z braku dowodów winy. Aktywnie pracuje w POW i bierze czynny udział w rozpoznaniu i ubezpieczeniu akcji POW na Bąkowiec, pod pseudonimem "Bem". Uczestniczy w rozbrajaniu okupanta w Radomiu w nocy z 1 na 2 listopada 1918 r. w kompanii rozbrajającej por. Salwika, wstępując z tą kompanią do tworzącego się Wojska Polskiego jako ochotnik. Służy najpierw w 24 pp, później w 25 pp i 145 pp Strzelców Kresowych w 18 Białostockiej Dywizji Piechoty. W latach 1918-1921 brał czynny udział w 30 bitwach. Ranny. W 145 pp był dowódcą plutonu, szefem kompanii w stopniu sierżanta liniowego. Przedstawiony do Virtuti Militari, otrzymuje Krzyż Walecznych za prowadzenie ataku kompanii na pozycje bolszewickie pod Brodami. Ponadto odznaczony Medalem Niepodległości, Medalem za udział w wojnie 1918-1921, Medalem X-cio lecia Odzyskania Niepodległości, Krzyżem Wołnyia I kl., odznaka honorową "Orlęta" i Krzyżem POW. W okresie międzywojennym współorganizator i czynny członek Związku Peowiaków w Radomiu, członek Kolejowego Przystosobienia Wojskowego i LOPP. Sierżant rezerwy 72 pp. Podczas okupacji hitlerowskiej komendant sekcji wywiadu Armii Krajowej w węzle kolejowym Radom, w stopniu podporucznika. Odznaczony Medalem Wojska(dwukrotnie) i Krzyżem Armii Krajowej. Jan Kołodziejski rocznik 1897. Wstąpił ochotniczo w 1918 roku do Wojska Polskiego i brał udział w walkach o

Archiwum Państwowe w Radomiu

niepodległość do 1921 roku. W kresie międzywojennym urzędnik oświaty w Łodzi. Zmarł w latach trzydziestych XX wieku. Odznaczony Medalem za udział w wojnie 1918-1921. Wacław Kołodziejski rocznik 1902. Wstąpił ochotniczo do Wojska Polskiego w 1920 roku i brał udział w bitwie warszawskiej. W okresie międzywojennym urzędnik państwowy w Białymstoku. Zmarł w latach osiemdziesiątych XX wieku. Odznaczony Medalem za udział w wojnie 1918-1921 i odznaką "Stanęli w potrzebie".